

Narrativ för legitimitet i Michoacán

Organiserat självförsvar som respons till statlig frånvaro

Harald Frensdin
Diego Monsiváis García

Abstract

I ett scenario där tre aktörer tävlar mot varandra för att vinna den mexikanska delstaten Michoacáns förtroende, och därigenom legitimiteten att tillhandahålla dess säkerhet, har narrativen en avgörande roll. Därav genomförs i denna uppsats en narrativanalys av händelseförloppet i Michoacán där vi tittar närmre på och kartlägger de berättelser aktörerna ger uttryck för. De tre analyserade aktörerna är nationalstaten Mexiko, knarkkartellen Los Caballeros Templarios och det organiserade självförsvaret Autodefensas Unidas de Michoacán. Den sistnämnda kan betraktas som civilsamhällets respons till säkerhetskrisen som delstaten Michoacán står inför. Uppsatsen konkluderas med vilka slutsatser som kan dras kring användandet av narrativ för legitimitet utifrån de analyserade aktörerna. Analysen görs alltså för att slutligen förklara hur och varför nationalstaten, i egenskap av legal auktoritet, kan tolkas vara vinnaren i detta krig för legitimitet.

Nyckelord: narrativ, legitimitet, våldsmonopol, självförsvarsgrupper, Mexiko, Michoacán

Antal ord: 9 791

Innehållsförteckning

Abstract	2
Innehållsförteckning	3
Introduktion	4
Bakgrund och frågeställning	6
2.2. Syfte och frågeställning	8
Teori, metod och material	9
3.1. Teoretisk ram	9
3.1.1. Våldsmonopol och legitimitet	9
3.1.2. Konstruktivismen och känslornas innebörd i diskursen	10
3.1.3. Teoretiska avgränsningar	12
3.2. Metod	12
3.3. Material	13
Analys	15
4.1. Självförsvarsgruppens narrativ för legitimitet	15
4.1.1. Separationen	15
4.1.2. Expansionen	17
4.1.3. Institutionaliseringsen	18
4.2. Nationalstatens narrativ för legitimitet	20
4.2.1. Motarbete	20
4.2.2. Legitimering och inkorporering	22
4.3. Kartellens narrativ för legitimitet	23
4.3.1. Gradskillnader i legitimitet	24
4.3.2. Ett nödvändigt ont	25
4.3.3. Av Gud given rätt	26
Slutsatser	28
Källförteckning	30

1. Introduktion

Frågan om individens rätt till självförsvar diskuteras utifrån olika synvinklar och svaren går olika långt angående vad som kan rättfärdigas. Självförsvar innebär individens rätt att försvara ens egna grundläggande mänskliga rättigheter såsom rätten till frihet, liv och egendom. Eller i Hsin-Wen Lees termer så är rätten till självförsvar en sammansättning av rättigheter som är till för att skydda andra *kärnrättigheter*¹ (Lee 2017, s. 342). Men vem eller vad avgränsar denna rätt till självförsvar? Vidare, när ett samhälle, i egenskap av kollektiv, går miste om säkerhet, vem tillfaller befogenheten att försvara individens rättigheter? Med andra ord, i det fall där en individ inte förmår försvara sig själv, vem har legitim rätt att försvara individens grundläggande rättigheter å dennes vägnar? Ett enkelt svar är att referera till den weberianska idén om statens våldsmonopol och antyda att rätten (och skyldigheten) att försvara människors rättigheter exklusivt tillfaller staten (Weber 2015 [1919], s. 136). Idén förutsätter dock att staten som legitim institution faktiskt existerar och "räddar" individerna från naturtillståndet.

Långt ifrån att undersöka den juridiska innebörden av individens rätt till självförsvar, ämnar vi med denna uppsats att gräva i konflikten mellan de så kallade *självförsvarsgrupperna* och den mexikanska nationalstaten. Dessa självförsvarsgrupper har sitt ursprung i statens oförmåga att garantera skydd och säkerhet hos befolkningen. Den garantin har sakta suddats ut till följd av den våldsvåg som Mexiko har utsatts för i samband med den forne presidenten Felipe Calderóns krigsförklaring mot knarkkartellerna (Merino – Hernández Colorado 2013, s. 147).

I ljuset av denna våldsvåg och statsmaktens de facto frånvaro blir frågan om vem som har rätten, skyldigheten och således legitimiteten att tillhandahålla säkerhet en aning mer komplicerad. Idén om självförsvarsgrupperna föddes av behovet i flera rurala samhällen av att försvara sig själva från den organiserade brottsligheten. Trötta på det konstanta våldet och utpressningen började grupper i dessa samhällen att organiseras och med vapen ta eget ansvar över sin säkerhet. Utifrån argumentet om våldsmonopolet som statens exklusiva befogenhet beslagtogs den mexikanska staten de vapen som självförsvarsgrupperna hade till sitt förfogande. I ett senare skede, till följd av förhandlingar mellan självförsvarsgruppernas ledare och den federala statens speciella utredare, institutionaliserades självförsvarsgrupperna som ett organ av den formella polisstyrkan (Vite Pérez 2018, s. 6).

¹ Hsin-Wen Lee argumenterar att det finns två olika typer av rättigheter: kärn- och derivaträttigheter (core and derivative rights). Derivaträttigheter rättfärdigas utifrån behovet av (eller rätten) att försvara kärnrättigheterna, vilka inte behöver rättfärdigas utifrån några andra rättigheter (Lee 2017, s. 342).

Kriget utkämpas inte endast med automatvapen och granater, utan även på ett plan där språket tar plats. När aktörerna yttrar sig om sin situation och om den lågintensiva konflikten med varandra så gör de det inte endast i egenskap av att beskriva händelserna, utan själva handlingen att tala gör att de producerar en konstruktion av, samt ett narrativ om, den sociala situationen. Språket som aktörerna använder sig av spelar en viktig roll när det kommer till att se just vilken historia det är som aktörerna vill förmedla. Berättelserna behöver inte endast förmedlas genom tal och text, utan kan lika gärna reproduceras genom en aktörs handlingar. Dessa berättelser blir produktiva och ger resonans hos lokalbefolkningen genom de känslor som berättelserna bär med sig (Solomon 2017, s. 497).

Hur kan man förstå aktörer genom deras användande av narrativ för att nå legitimitet, när nationalstaten inte förmår leva upp till sin del av samhällskontraktet? I ett tillstånd som närmast kan jämföras med Hobbes naturtillstånd utgör vissa delar av Mexiko en arena för staten, självförsvarsgruppen Autodefensas Unidas de Michoacán och knarkkartellen Los Caballeros Templarios att slåss i ett krig för legitimitet och rätten att försvara medborgarna.

2. Bakgrund och frågeställning

För att kunna förstå uppkomsten av självförsvarsgrupperna samt vilken position *Los Caballeros Templarios* har är det viktigt att förstå hur delstaten Michoacán, såsom andra delstater i Mexiko, varit försjunken i en inhemsk säkerhetspolitisk kris. Med de följande styckena avser vi att ge läsaren en tydlig bild och bakgrund på hur de tre analyserade aktörerna har agerat. Detta gör vi genom att titta närmre på kartellernas påverkan på Mexiko i generella drag, det politiska läget samt säkerhetssituationen på lokal nivå.

Innan 1970-talet var narkotikahandeln i Mexiko inte koordinerad av någon central aktör, utan olika mindre kriminella grupper agerade under egen regi. Det var under det följande årtiondet som flera karteller började bildas runt om i landet och som brottsligheten började att organiseras på en nivå som man aldrig tidigare sett i Mexiko (Nateras González 2017, s. 157). Genom den höga organisationsnivån och de kontakter som de mexikanska narkotikakartellerna fick med colombianska narkotikahandlare lyckades de utöka både sitt våldskapital och sin ekonomiska makt. Narkotikakartellerna använde sig av den nyfunna ekonomiska makten för att sprida korruptionen inom några delstatliga myndigheter (Nateras González 2017, s. 158).

Korruption är här ett viktigt element för att förstå de olika skepnaderna av kartellernas utbredda våldskapital. I mitten av 1990-talet formades den kriminella gruppen *Los Zetas*, vilken bestod i huvuddel av elitsoldater tillhörande den mexikanska armén (Ibid). Denna grupp var ursprungligen en förlängning av Gulfkartellens² väpnade styrkor, men började agera allt mer självständigt under årens gång, för att tillslut bli helt självständiga (UCDP³ 1). Det bör noteras att incitamenten för kartellerna att rusta upp inte enbart ligger i behovet av att kämpa mot statens styrkor, utan också i behovet av att skydda sig själva och vinna mark över andra konkurrerande karteller. Det är just detta krig *mellan* karteller som får medborgarna att betrakta narkotikahandeln inte bara som en verksamhet som är utanför lagen, utan även som ett problem som för med sig hot, utpressning och död till vardagen (Nateras González 2017, s. 159).

I början av sin mandatperiod och som svar till den utspridda osäkerheten genom flera delstater, beslutar Mexikos nyblivne president, Felipe Calderón, om en ny policy för att ta itu med problemet. Genom användningen av militären skulle Calderóns regering rensa landet från den organiserade brottsligheten. Militära styrkor

² Gulfkartellen är en av de största knarkkartellerna i Mexiko. På 1980-talet och under Juan García Ábregos ledarskap började Gulfkartellen smuggla kokain och marijuana från Colombia till USA (UCDP 2).

³ Uppsala Conflict Data Program

placerades ut i sju delstater under perioden 2007–2009 och som en konsekvens föll flera kartelledare. Emellertid, långt ifrån att ha åtgärdat säkerhetskrisen, innebar “Operation Safe” – Calderóns plan för att förinta kartellerna – en markant ökning i våldet (Merino – Hernández Colorado 2013, s. 147–148). Faktum är att år 2011, under president Felipe Calderóns mandatperiod (2006 till 2012), registrerades 16 987 avrättningar utfärdade av narkotikakartellerna i hela landet. Det var det mest våldsamma året av mandatperiodens sex år, där det totalt registrerades 67 831 avrättningar (Álvarez 2017).

Säkerheten, i egenskap av knapp resurs, bör fördelas på ett jämlikt sätt. Däremot, i länder med stor ojämlikhet, är det ofta de fattigaste och de mest marginaliserade som har minst tillgång till detta. Stora delar av den mexikanska landsbygden hamnar då utanför nationalstatens beskyddande. Detta är viktigt för att förstå knarkkartellernas makt och inflytande över folket, då vissa karteller “erbjud” säkerhet i utbyte mot påtvingade kvoter på försäljningen av varor och tjänster. I Michoacáns fall var det kartellen *Los Caballeros Templarios* som till stor del, genom utpressning och hot, kontrollerade produktionen och distributionen av råvaror (Nateras González 2017, s. 162). Det var denna outhärdliga situation och frånvaron av nationalstatens beskyddande som ledde till att flera samhällen i Michoacán organiserade sig och bildade det som vi nu känner till som *självförsvarsgrupper* (grupos de autodefensas).

Vi har valt att undersöka fallet om Michoacán därför att självförsvarsgrupperna, som agerat och organiserats under paraplyorganisationen *Autodefensas Unidas de Michoacán* (Förenta Självförsvaren av Michoacán), har visat en unik utveckling från uppkomsten, fram tills institutionaliseringen som en del av polisstyrkan. Denna utveckling har haft en betydande påverkan på diskussionen om lokalt självförsvar i Mexiko, till skillnad från självförsvarsgrupper i andra delstater. Det var nämligen i Michoacán som olika självförsvarsgrupper lyckades organisera sig och, under rörelsens första år, ha närvaro i 28 kommuner (Nateras González 2017, s. 163). Michoacáns fall är med andra ord lämpligt för vårt syfte både på grund av den utveckling som självförsvarsgrupperna har haft, den mediala uppmärksamhet som detta har gett upphov till samt det narrativ som kartellen *Los Caballeros Templarios* har utvecklat kring sig själva som ett nödvändigt ont (Nateras González 2017, s. 161). Detta innebär även att det finns gott om tidningsartiklar och annat material med hög relevans för vår studie.

2.2. Syfte och frågeställning

Ambitionen för denna uppsats är att spåra de narrativ aktörerna använder sig av för att nå legitimitet hos lokalbefolkningen i den mexikanska delstaten Michoacán. Det gör vi eftersom det är intressant att se vilka vägval aktörerna gör för att kunna legitimera sitt våldsbruk, samt hur de narrativ aktörerna använder sig av kan ha resonans hos de människor de säger sig beskydda. I och med detta formulerar vi vår frågeställning:

I ett scenario där nationalstaten inte förmår leva upp till sin del av samhällskontraktet, hur agerar aktörer i syfte att åstadkomma legitimitet hos folket?

3. Teori, metod och material

3.1. Teoretisk ram

3.1.1. Våldsmonopol och legitimitet

Vad det innebär att vara och upprätthålla en stat är inom statsvetenskapen sedan länge vedertaget, och består av en rad element som bör fungera tillsammans för att möjliggöra statens existerande. Ett av de element som är nödvändiga för statens upprätthållande är våldsmonopolet. Staten måste vara kapabel till att bruka våld på sin inhemska arena, annars riskerar hela staten att förfalla i anarki, menar Max Weber. Vidare menar han att statens makt kommer från hur den lyckas utkräva underkastelse från de som staten säger sig representera, och även den materiella potentialen att etablera ett våldsmonopol. Utan det ena eller det andra kriteriet, eller till och med båda, upphör staten att existera (Weber 2015 [1919], s. 136).

Det som ofta åsyftas när man talar om våldsmonopolet är, i moderna tider, en fungerande polisstyrka, men i vissa fall även i form av militär närvaro. För att upprätthålla statens våldsmonopol krävs alltså ett visst mått av närvaro. Men, menar Weber, det behöver inte alltid vara statens egna styrkor som upprätthåller det, utan det kan också ske genom att en aktör, av staten ansedd legitim, upprätthåller monopolet i dess ställe. Uppgiften kan således delegeras till en tredje aktör som agerar som statens ställföreträdare. Det som dikterar hur en stat bör reagera på en situation som ifrågasätter dess monopol blir vilken form av reaktion som tydligt kan cementera det faktum att staten bibehåller sin position som den legitima utövaren av fysiskt våld. Detta eftersom att om staten tillåter sig att bli ifrågasatt sätts staten i en skör situation där hela statens existensberättigande kan komma i gungning (Ibid).

Utan av folket given legitimitet kommer staten inte kunna implementera ett sådant monopol, eller överhuvudtaget etablera en fungerande institution, fortsätter Weber. Han identifierar tre olika vägar att gå för en stat att kunna kuva legitimitetskriteriet. För det första kan legitimiteten komma från en traditionell auktoritet, en legitimitet som vilar på långtgående helgade traditioner. I den här kategorin tänker Weber att man finner regenter från äldre dagar, såsom feodala kungar som regerar med av Gud given rätt. För det andra kan legitimitet konstrueras med hjälp av det Max Weber kallar för karismatisk auktoritet. Här ser man mer till individen, och individens ledaregenskaper. Om en ledarfigur träder fram och kan få folket att tro på honom eller henne, antingen genom mytomspunnet hjältemod eller andra typiska karaktärsdrag hos en ledare, finns där en form av legitimitet som

framförallt kommer av folkets tro på ledaren i sig. Till sist tar han upp den sortens legitimitet som kommer från ett politiskt system som bygger på lagar och institutioner. Den sortens auktoritet utifrån lagen gör att den stat som produceras av systemet är legitim eftersom systemet som tillsätter staten gör det på laglig väg (Weber 2015 [1919], s. 137–139). Dessa tre vägar ligger till grund för vår analys av hur aktörerna i Michoacán strävar efter folkets tilltro och därigenom legitimerar sin våldsutövning.

I kombination med Webers modell om hur en stat vinner legitimitet använder vi oss av ytterligare en ingång till hur man kan se på huruvida en stat är legitim eller ej, och även till vilken *grad* av legitimitet en stat innehar, en ingång som kommer från Robert Dahl. Enligt Dahl kan legitimiteten hos och tilltron till en stat ses som en tank med vatten, där om vattennivån är låg innebär det att staten har en låg legitimitet gentemot folket och en hög nivå innebär att staten har högt förtroende. Utöver det innebär definitionen att en ung stat startar med en relativt tom tank med mycket att bevisa, i kontrast till äldre stater som vilar på prestationer från äldre dagar (1972, s. 148–149). Med hjälp av den tankegången kan man utvärdera att legitimitetsfrågan inte alltid är fullt så svartvit som Weber kanske föreslår, utan att tilltron till en stat kan variera över tid samt att gradskillnaderna staterna emellan kan jämföras. Det handlar inte alltid om vilka eller vilken stat som är legitim eller inte, utan också var på legitimitetsskalan staterna kan tänkas hamna. Med den typen av kategorisering tänker vi att man kan lyfta viktiga skiljelinjer aktörerna emellan.

Vår tanke med att ta upp tankar om hur legitimitet kan konstrueras är att vi sedan vill applicera detta på hur tre olika aktörer strävar efter att legitimera sitt eget våld och styre genom narrativ. Vi är väl medvetna om att dessa tankebildningar framförallt appliceras på nationalstater, men vi är hoppfulla att vår uppsats kommer visa att dessa tankar även fyller en funktion när man analyserar mindre aktörer inom en stat. Vi menar att man bäst kan förstå händelseförloppet i Michoacán om man tittar på Mexiko som ett eget system, där aktörerna i närområdet kan jämföras med tre stater som tävlar om regionens underkastelse, även om bara en av aktörerna är en stat i verklig mening.

3.1.2. Konstruktivismen och känslornas innebörd i diskursen

Konstruktivismen som teoretiskt perspektiv lägger fokus på hur strukturer, materiella såsom idémässiga, formar samt formas av aktörer och deras handlande. Uttryckt på ett annat sätt skapas strukturer genom aktörers handlande, samtidigt som dessa strukturer, i sin tur, definierar hur aktörer handlar och beter sig (Reus-Smit 2013, s. 217, 224–225). Konstruktivismen hjälper oss att förstå hur aktörer, medvetet eller ej,

konstruerar och upprätthåller strukturer, normer och idéer. Legitimitet kan då, utifrån detta synsätt, betraktas som ett konstruerat redskap för politik- och maktutövande.

Det som intresserar oss i denna studie är just hur politiska aktörer försöker *konstruera* sin legitimitet hos allmänheten. Mer specifikt ligger vårt intresse i hur den mexikanska nationalstaten, självförsvarsgruppen Autodefensas Unidas de Michoacán och knarkkartellen Los Caballeros Templarios, om än med olika syften, använder narrativ för att skapa legitimitet.

Som en kompletterande infallsvinkel i försöket att belysa hur samspelet mellan språkliga företeelser, diskurser och effekter ter sig inom ramen för internationella relationer har känslor och den roll dessa spelar på senare tid fått stor uppmärksamhet (Koschut 2017, s. 482). I relation till den ovan förda argumentationen kring konstruktivismen, menar Ty Solomon (2017, s. 498) att diskurser inte enbart har en beskrivande egenskap, utan de också spelar en konstituerande roll i hur relationer individer och aktörer emellan etableras. Med andra ord har diskurser en produktiv makt i den bemärkelsen att diskurser inte bara är en återspeglning av redan existerande relationer, utan de i högsta grad *producerar* subjektivitet och ger mening till relationer. Vidare är känslor en nödvändig komponent i den diskursiva mekanismen och dess inverkan på individer och samhällen. Språket och andra paralingvistiska element bär med sig känslor och det är just genom dessa känslor vi kan förstå diskursens och narrativets producerande makt (Solomon 2017, s. 499–500).

Diskurs är per definition en kollektiv företeelse. Diskurser innebär “sociala praktiker [vilka] omfattar alla sociala fenomen” (Bergström – Boréus 2012, s. 357). På så vis skapas diskurser inte av enskilda individer utan snarare av och genom kollektivet. Med det sagt kan diskurser påverkas utifrån enskilda aktörers ansatser så länge dessa påverkar den kollektiva, känslomässiga inställningen, vilket i sin tur påverkar det sociala relationssystemet. Utan en betydande resonans från det kollektiva blir aktörens påverkan praktiskt taget obefintlig.

När vi analyserar de narrativ som tar form i Michoacán gör vi det med Webers tankar om hur legitimitet kan uppnås. Med detta menar vi inte att narrativen konstrueras utifrån Webers klassiska klassificering av legitimitet, utan snarare att man genom att se på narrativen i efterhand kan placera in dem i hans kategorisering, eller åtminstone närma sig dem. Aktörerna använder sig alltså inte medvetet av hur, till exempel, man når legitimitet genom en karismatisk auktoritet baserad på hjältemod och tal till massorna laddade med hyperbol och patos. Vårt mål är istället att använda oss av konstruktivismen för att i första hand tolka och förstå de berättelser som kommer ur aktörernas agerande, för att sedan se om och hur man skulle kunna relatera detta till det klassiska tänket Weber har om legitimitet.

3.1.3. Teoretiska avgränsningar

Situationen vi tittar på har flera teoretiska öppningar som vi inte går in på i den här uppsatsen. En sådan öppning är realismen, en teorisamling som sträcker sig från klassisk realism till den modernare neo-realismen. När vi iscensätter händelseförloppet med termer som samhällskontrakt och naturtillstånd gör vi det framförallt på grund av den förklaringskraft termerna bär med sig, och för att de tydligt kan spegla hur situationen ser ut i Michoacán. I uppsatsen fungerar termerna snarare som "låneord" än att realismen skulle vara en teori vi använder oss av genomgående. Att lämna realismen i förgrunden är ett aktivt val vi gör, inte för att teorin skulle vara otillräcklig i en analys av situationen, utan för att vi finner att konstruktivismen har en högre förklaringsgrad i relation till vår frågeställning.

3.2. Metod

För att ta oss an uppsatsens mål väljer vi att göra en narrativanalys. Situationen som utspelade sig i Michoacán menar vi var en situation där ett givet antal aktörer strävar efter att bli legitimerade av folket som regionens härskare, mer än att det endast var ett tecken på en inneboende problematik med narkotikahandel som finns i Mexiko. Aktörerna i fråga är den mexikanska staten, självförsvarsgruppen Autodefensas Unidas de Michoacán⁴ och den lokala kartellen Los Caballeros Templarios. Med narrativanalysen är vår ambition att vi kan spåra hur narrativen förverkligas av aktörerna, samt att tolka de konkurrerande berättelserna i relation till varandra. Vi väljer att titta närmre på hur de olika aktörerna agerar, och hur deras agerande blir en manifestation av ett narrativ. Med det menar vi att alla tre aktörer i händelseförloppet både agerar utifrån ett eget narrativ om vad som bör göras, samt att själva handlandet bidrar till att skapa och förstärka respektive berättelse.

När vi talar om begreppet *narrativ* definierar vi det här som en berättelse som en av aktörerna använder sig av för att upprätthålla intern legitimitet inom gruppen, men även en berättelse som aktören använder sig av för att skapa tilltro hos befolkningen i närområdet. Narrativ, för denna uppsats syfte, består alltså av uttalanden, handlingar, skrifter, videoklipp och andra dokument som aktörerna själva producerar för att på så sätt konstruera och upprätthålla legitimitet, inom såsom utanför gruppen. Hädanefter i uppsatsen är det den här definitionen av narrativ som används. Ordet berättelse används synonymt med narrativ.

⁴ Hädanefter refererar vi till Autodefensas Unidas de Michoacán, som är den enade fronten av flera självförsvarsgrupper i olika samhällen i Michoacán, när vi använder termen "självförsvarsgruppen".

Inom flera vetenskapsfält där narrativanalysen används debatteras det om hur ett narrativ förhåller sig till diskurs, och vad skillnaden mellan en diskurs- och narrativanalys verkligen är. I den här uppsatsen kommer vi att förhålla oss till att ett narrativ kan existera under en rådande diskurs, men med det tycker vi även att narrativet kan vara fristående från den omgivande diskursen. Berättelserna som aktörerna ger uttryck för kan till och med ses som ett ifrågasättande av en rådande diskurs, där potentialen finns för att de narrativa som tillkommer här till och med kan ha en reell påverkan på diskursen.

3.3. Material

För att kunna ta itu med vår frågeställning har vi valt att ha ett tydligt fokus på händelser som för det mesta beskrivs i textformat. Majoriteten av våra analysobjekt finner vi i samtida nyhetsartiklar kring händelseförloppet i Michoacán. Det som intresserar oss är inte medias berättelse i sig, utan här använder vi snarare artiklarna som ett sätt att komma närmre och studera händelserna. Med andra ord är vi intresserade av att så nära som möjligt kunna rekonstruera händelseförloppet utan att försjunka i diskussioner om hur artiklarna i sig talar om händelsen i fråga. Tidningsartiklarna behandlas alltså inte som själva studieobjektet, utan de fungerar som ett medel för oss att komma åt studieobjektet, nämligen aktörerna och deras handlingar. Utöver publicerade manifest där aktörerna explicit går igenom sina tankar och ståndpunkter, så tar vi hjälp av samtida text som beskriver hur aktörerna betar sig samt vilka sorts uttalanden de gör. Det ger oss en god bild av det narrativ om legitimitet som genereras då aktioner som aktörerna gör manifesterar sig i kollektiva handlingar som sedan tolkas av både de som utför aktioner och de som observerar. Med detta vill vi visa att nyhetsflödet om händelserna i Michoacán blir en värdefull källa för vårt arbete, dels för att man genom det kan spåra och tolka de narrativ som genereras, och dels för att vi inte har möjligheten att använda oss av något alternativt material, som till exempel samtalsintervjuer.

Valet att använda nyhetsartiklar som vår huvudsakliga källa till arbetet görs trots att det finns en uppenbar risk för tendens i mexikansk media, nämligen att den utspridda korruptionen och hoten om våld journalister får ta emot gör det svårt att värdera om en text är tendensiös eller inte. Tanken är att man kan komma undan problemet genom användningen av flera olika dagstidningar, och därmed få en mer sanningsenlig bild av händelseförloppet. Vi menar att i och med att vi är medvetna om den potentiella tendensen i källmaterialet, har vi en bättre chans att kunna motarbeta att tendensiöst material används i analysen. Problematiken är naturligtvis svår att helt undgå, men för att realisera uppsatsens mål gör vi valet på grund av

nödvändighet. I huvudsak används två dagstidningars artiklar, spanska El País och mexikanska La Jornada, två tidningar med högt anseende. Valet att ha med en utländsk tidning gör vi för att El País har en viss distans till händelseförloppet, och därmed kan ge oss ett perspektiv från internationellt håll. Samtidigt antas Spanien ligga närmre Mexiko än andra europeiska länder angående språk, kultur och historia.

För att säkerställa att de två tidningarna vi använder oss av rapporterar verkliga händelser och inte far med osanning har materialet korsats med alternativa tidningar från Mexiko. Ytterligare källor har här använts för att kontrollera om våra huvudkällor håller sig till sanningen. Anledningen till att vi då inte inkluderar detta nya material i analysen är för att vi hellre håller oss till två huvudsakliga tidningar, snarare än att ta in och avgöra om en ny uppsättning tidningar även dem kan uppfylla de källkritiska kriterierna.

Förutom nyhetsartiklar används två videoklipp hämtade från YouTube i analysen. Avsändarna i videoklippen är två ledare ur Los Caballeros Templarios, men källan som vi här använder är en återuppladdning av klippen då originalen inte har gått att tillgå. Klippen går dock att ungefärligt tidsbestämma då det aktörerna talar om går att relateras till väldokumenterade händelser, som t.ex. självförsvarsgruppens framfart och belägringen av La Ruana. Att personen som återuppladdar klippen skulle ha redigerat uttalanden som görs finner vi inte troligt då något uppenbart motiv saknas.

Tidsramen för arbetet kommer att vara från och med att självförsvarsgruppen bildas den 24:e februari 2013, tills dess att avtalet som institutionaliserar självförsvarsgruppen till en rural polisstyrka i statens regi sluts den 27:e januari 2014.

4. Analys

4.1. Självförsvarsgruppens narrativ för legitimitet

Genom att ha en överblick över hur självförsvarsgruppen har agerat under denna studies tidsram, kan vi beskriva självförsvarsgruppens utveckling i tre faser: “separationen”, “expansionen” och “institutionaliseringen”. I de stycken som följer kommer vi att beskriva och argumentera för dessa faser samt analysera vilka narrativ självförsvarsgruppen har använt sig av för att sträva efter legitimitet. Vi finner en förändring i både narrativens karaktär och hur självförsvarsgruppen berättar dem. Det bör sägas att dessa faser inte nödvändigtvis har exakta tidpunkter för början och slut, utan faserna överlappar varandra vid övergången.

4.1.1. Separationen

Från och med dess uppkomst den 24:e februari 2013 till november samma år har självförsvarsgruppen gått igenom det vi kallar för en separationsfas, där de börjar att agera på egen hand. Det är under denna period där det organiserade självförsvaret utvecklar både ett tillvägagångssätt och ett narrativ för att rättfärdiga det egna ansvarstagandet över folkets säkerhet. Med andra ord, under denna period *separerar* självförsvarsgruppen sig från staten och börjar ta säkerhetsproblematiken i egna händer.

Det var söndagen den 24:e februari 2013 när självförsvarsgruppen gör sitt första drag. Medborgare av La Ruana⁵ drog sina vapen, blockerade områdets in- och utgångar med sandsäckar och hängde upp banderoller med meddelandet att Los Caballeros Templarios skulle bemötas med väpnat motstånd om de försökte ta sig in (UCDP 3). Detta är början till narrativet kring den mexikanska nationalstaten som en institution som är oförmögen att leva upp till sin del av samhällskontraktet: att tillhandahålla säkerhet. I de analyserade tidningsartiklarna mellan 2013-02-25 och 2013-08-16 ser vi att självförsvarsgruppen agerar med syfte att *ersätta* de lokala myndigheterna.

I artikeln i La Jornada från 2013-03-06 skrivs det att medlemmar av självförsvarsgruppen avväpnar och frihetsberövar polischefen samt fem stycken poliser, för att sedan meddela att det är självförsvarsgruppen som kommer att ta hand

⁵ Byns officiella namn är *Felipe Carrillo Puerto*. När vi i denna uppsats skriver om La Ruana eller nämner La Ruana är det alltid den byn som menas. Valet att använda La Ruana istället för det officiella namnet kommer av att smeknamnet är mer vedertaget lokalt i Michoacán än dess officiella namn.

om säkerheten i La Ruana. Under de följande veckorna, äger flera likartade händelser rum. Självförsvarsgruppen, även om dess mål är att försvara samhället från den organiserade brottsligheten, är tvungen att bemöta statens motstånd. Vi menar att staten, som den i princip enda institutionen med legitim rätt till våldsutövande, utgör ett hinder för självförsvarsgruppen att uppnå sitt syfte. Självförsvarsgruppen behöver alltså *frigöra* sig från staten.

Ett exempel på dessa handlingar kan vi läsa i artikeln i La Jornada från 2013-05-23. I artikeln berättas det hur självförsvarsgruppen hade gripit fem soldater från nationalstatens försvarsmakt. Detta på grund av att försvarsmakten hade tillfångatagit några beväpnade medlemmar från självförsvarsgruppen (Martínez Elorriaga 2013a-05-23). Vi ser med andra ord en tydlig rivalitet mellan självförsvarsgruppen och nationalstaten som uttrycks i hur båda aktörerna agerar. Dock, som vi utvecklar i avsnitt 4.2., kan man tolka ur statens olika institutioners agerande (och motsägelser) att självförsvarsgruppen är ett unikt fenomen som staten inte än vet hur det bör hanteras.

Utöver självförsvarsgruppens agerande och hur de bemöter staten, kan vi se hur idén om staten som en korrupt organisation utgör en del av narrativet för självförsvarsgruppen att rättfärdiga sitt syfte och vinna legitimitet inför folket. José Manuel Mireles, en av självförsvarsgruppens ledare, anklagade Jesús Reyna García, Michoacáns dåvarande interimistiska guvernör, för att ha starka länkar med knarkkartellen *La Familia*⁶ (Martínez Elorriaga 2013b-07-31). Det är viktigt att påminna läsaren om att huruvida det som aktörerna påstår är sant eller ej, inte är det relevanta för denna studie. Däremot är själva handlingen av att påstå och sprida ett meddelande eller budskap det som intresserar oss. Vi menar att genom offentliggjorda påståenden, uttalanden och handlingar skapar självförsvarsgruppen narrativ i syfte att konstruera legitimitet som folkets beskyddare.

I denna första fas, från 2013-02-24 fram tills slutet av året, bygger självförsvarsgruppen upp sin legitimitet genom två narrativa diskurser. Å ena sidan ifrågasätter självförsvarsgruppen nationalstatens vilja och förmåga att garantera säkerhet. Och å andra sidan målas samhället i La Ruana – och andra delar av Michoacán – som ett bortglömt folk, ett folk som hamnar utanför nationalstatens skydd och lämnas ut till knarkkartellernas skoningslösa våld och utpressningar. Denna del av narrativet är intressant för att det skapar en känsla av identitet. Det blir en historia om *oss* som exploateras av *de onda* (kartellen) och glöms bort av *de som*

⁶ “La Familia Michoacana” eller “La Familia” är en kriminell organisation som, såsom Los Caballeros Templarios, använde sig av narrativ för att rättfärdiga sin verksamhet. De brukade säga att deras mål var att rensa Michoacán från Los Zetas och de offentliggjorde, via lokala tidningar, ett manifest där de förklarade och försvarade sitt syfte. Faktum är att meningsskiljaktigheter mellan medlemmar av La Familia gav upphov till en av denna uppsats analysobjekt: Los Caballeros Templarios (Nateras González 2017, s. 159–160).

borde beskydda oss (staten). Här produceras och förmedlas de känslor som, i linje med vad som i avsnitt 3.1.2. argumenteras, är nödvändiga för att förstå narrativens producerande makt och därigenom bilda en effektiv diskurs.

4.1.2. Expansionen

Vid slutet av 2013 inleder självförsvarsgruppen en expansionsfas. Efter att ha vunnit en påtaglig mängd legitimitet hos folket i La Ruana och närliggande byar, börjar självförsvarsgruppen att försöka nå andra byar och städer i delstaten Michoacán. Nu är det inte längre fråga om att frigöra sig från staten, utan om att expandera och uppmuntra medborgare i andra samhällen i delstaten att organisera sig och ansluta sig till Autodefensas Unidas de Michoacán. Vid detta stadie är självförsvarsgruppens identitet redan definierad och utformad. De lämnar sin identitetsbyggande fas för att inleda en etablerings- och expansionsfas.

Den 26:e oktober 2013 ankom självförsvarsgruppen till Apatzingán, en stad med cirka 100 000 invånare. Målet var att hålla ett tal på stadens torg och uppmana invånarna att engagera sig i självförsvarsrörelsen, men de blev bemötta med granater och prickskyttar av män som förmodas tillhöra Los Caballeros Templarios (Chouza 2013a-10-28). Denna händelse kan betraktas som det första steget i expansionsfasen. Trots motstånd från kartellen och de federala styrkorna lyckades självförsvarsgruppen komma till andra byar och städer i Michoacán.

I både mexikanska La Jornada och spanska El País rapporteras det om hur självförsvarsgruppen vinner mark genom att *ockupera*⁷ flera olika samhällen i området. I nyhetsartikeln i El País (Chouza 2013b-11-17) skrivs det att självförsvarsgruppen ankommer till Tacántaro, en by med cirka 6 700 invånare. Vid den här tidpunkten hade självförsvarsgruppen kommit till nio kommuner i Michoacán.

På samma sätt kan vi läsa i artikeln i La Jornada (Martínez Elorriaga 2013c-12-20) att självförsvarsgruppen fortsätter med uppdraget att ta över kontrollen över den lokala säkerheten. I detta fall ankommer självförsvarsgruppen till Zicuirán och El Chauz. Utöver detta meddelar José Manuel Mireles att de har för avsikt att komma till kommunerna Múgica, Ario de Rosales, Pátzcuaro och Morelia. Den sistnämnda är delstaten Michoacáns huvudstad (Ibid.).

⁷ I både La Jornada och El País används termen “tomar” (jfr med engelska “to take”) när det skrivs om att självförsvarsgruppen kommer in i en by eller stad. Vi är medvetna om att språkbruket som tidningar använder sig av kan vara värdeladdat. Dock är just denna term som självförsvarsgruppen använder för att beskriva sina egna handlingar. Tidningen La Jornada kursiverar även termen “tomar” varje gång de använder den för att rapportera självförsvarsgruppens ankomst till nya byar och städer, vilket vi tolkar som att tidningen själv vill göra läsaren medveten om hur termen används.

Vilket narrativ kan vi då läsa ut från dessa händelser? Som sagt är det inte längre fråga om att ge gruppen en identitet, utan om att hävda den genom att leverera säkerhet. Vi kan observera något slags mönster i händelseförloppet under denna fas: självförsvarsgruppen ankommer till en ny stad, den bemöts med våld av kartellen vilket i sin tur leder till att militären och de federala polisstyrkan får ingripa. Dessa två aktörer, kartellen och nationalstaten, är av väsentlig betydelse för självförsvarsgruppens narrativ. Den ena, kartellen, utgör problemet, det vi vill frigöra oss från. Den andra, nationalstaten, motarbetar oss. I narrativet i separationsfasen målas nationalstaten som ovillig och oförmögen att garantera säkerhet. Här, däremot, utgör nationalstaten en aktör som aktivt motarbetar självförsvarsgruppen. Det sker nämligen en förändring i hur självförsvarsgruppen betraktar (och betraktas av, vilket utvecklas i avsnittet 4.2) nationalstaten. Den går från att ses som en ovillig och oförmögen institution att leva upp till sin del av samhällskontraktet, för att även bli en aktör som aktivt står emot självförsvarsgruppens syfte. På detta sätt förstärks bilden av självförsvarsgruppen som ett offer klämt mellan två fronter.

I ljuset av det massiva våldet som drabbar Michoacán kan man argumentera att självförsvarsgruppens narrativ tar ett avsevärt utrymme i befolkningens medvetna och undermedvetna. Vi menar att bilden av självförsvarsgruppen, som i slutändan består av och är sprunget ur civilsamhället, som ett offer utgör en effektiv mekanism för att uppnå legitimitet. Utöver detta är det som självförsvarsgruppen berättar genom sin expansion att de är en proaktiv grupp som faktiskt tar itu med regionens säkerhetskris. Empiriskt stöd för allmänhetens positiva respons och därmed självförsvarsgruppens narrativs effektivitet, är att de vid början av 2014 hade redan etablerat sig i 28 kommuner i delstaten Michoacán (Nateras Gonzáles 2017, s. 165).

4.1.3. Institutionaliseringsen

För denna uppsats ändamål kommer vi att behandla detta avsnitt snarare som en epilög i självförsvarsgruppens narrativ. Vi gör detta av två anledningar: dels på grund av uppsatsens tidsavgränsning och dels för att det i själva verket inte sker någon förändring i självförsvarsgruppens narrativ. Nämligen *försvagas* narrativet snarare än att förändras, vilket slutligen leder till att självförsvarsgruppen institutionaliseras.

José Manuel Mireles kan med fog betraktas som självförsvarsgruppens mest inflytelserika ledare (Nateras González 2017, s. 164-165; Vite Pérez 2018, s. 3). Detta är värt att nämnas då Mireles, lördagen den 4:e januari 2014, drabbas av en flygplansolycka och förs till ett sjukhus i Mexico City, vilket tillfälligt sätter honom ur spel (Martínez Elorriaga 2014-01-06). För att ersätta Mireles som talesman träder Estanislao Beltrán (också känd som *Papá Pitufó*) in för att sedan, den 27:e januari

2014, teckna ett avtal med Alfredo Castillo Cervantes, nationalstatens speciella utredare. I detta dokument avtalades åtta punkter för att inkorporera självförsvarsgruppen i det som sedan kom att kallas för Fuerza Rural, ett organ inom den formella polisstyrkan (Vite Pérez 2018, s. 5; Animal Político 2014-01-28).

Analys av denna sista fas syftar på att lägga märke till hur Mireles frånvarande gav upphov till instabilitet inom självförsvarsgruppen samt hur detta påverkade rörelsens strategiska riktning. Innan dess var samarbetet mellan självförsvarsgruppen och nationalstaten i stort sett obefintligt. Det fanns ingen avsikt från Mireles sida att förhandla med nationalstaten. Antingen skulle nationalstaten rensa Michoacán från kriminaliteten eller så skulle självförsvarsgruppen själv ta itu med det. Den 26:e oktober 2013 yttrade Mireles att “antingen så ger ni [nationalstaten] oss 72 timmar för att rensa Apatzingán eller så gör generalen det på 72 timmar [egen översättning]” (Chouza 2014-01-14). Det öppnas alltså inte möjligheten att *rensa Apatzingán tillsammans* med de formella myndigheterna.

En annan aspekt att lyfta upp är innebörden av Mireles i egenskap av karismatisk auktoritet. I koppling till vad som utvecklas i avsnitt 3.1.1. angående Webers tre vägar till legitimitet, lyckades Mireles som individ åstadkomma en viss grad av legitimitet både inom gruppen och inför samhället. I media beskrivs han ofta med adjektiv som “hjaltemodig”, “karismatisk” och även “snygg”. Hans fysiska egenskaper lyfts fram i olika tidningsartiklar. Man refererar bland annat till hans längd, hans bestämda vita mustasch och hans yrke: läkare (se t.ex. Chouza 2014-01-14).

Det är viktigt att påpeka att hur media berättar händelseförloppet och beskriver de olika karaktärerna egentligen faller utanför det vi i denna uppsats definierat som studieobjektet. Som sagt utgör tidningsartiklarna ett medel för oss att komma aktörerna så nära som möjligt. Däremot vill vi påstå att i detta läge kan medierna rimligen argumenteras återspegla hur samhället i sig betraktar och beskriver José Manuel Mireles. Vi menar att efter praktiskt taget ett år av medierapportering och att självförsvarsrörelsen pågått lika länge har de centrala personerna i berättelsen fått en allmänt accepterad bild, beskrivning och innebörd. Som karismatisk ledare fick Mireles folkets förtroende, men han blev också bäraren av hopp. Han förkroppsligade bilden av det utpressade och bortglömda folkets självförsvarsrörelse. Allmänhetens känslomässiga motiv för självförsvar var alltså starkt anknutna till Mireles som symbolisk figur. De känslor som sammanlänkar Michoacáns samhälle i ett enat folk som aktivt tar säkerhetskrisen i egna händer och ger identitet till självförsvarsrörelsen kanaliseras av Mireles genom hans ledarskap. Eller i Ty Solomons termer så bär det politiska språket och handlingarna med sig produktiva affekter, där en grupp eller individ fungerar som katalysator (2017, s. 497–498).

Med detta resonemang är det inte orimligt att dra slutsatsen att Mireles frånvaro gav utrymme för andra ledare inom självförsvarsgruppen – både Estanislao Beltrán och Hipólito Mora – att ta plats och ändra riktning. Faktum är att, som vi redan sagt, inte ens en månad hade gått sedan flygplansolyckan innan Beltrán tecknade institutionaliseringsavtalet med de federala myndigheterna.

Som vi ser sker det inte någon förändring i självförsvarsgruppens narrativ, utan den späds ut i samband med institutionaliseringen. Narrativet som bestod av separationen och expansionen, detta *vi mot dem*, detta *vi de bortglömda*, försvinner när självförsvarsgruppen underkastas nationalstaten. Det finns med andra ord inte längre två separata och självständigt agerande organisationer, då självförsvarsgruppen blir en förlängning av nationalstaten.

4.2. Nationalstatens narrativ för legitimitet

För att närma oss och analysera nationalstaten Mexikos narrativ om legitimitet under händelseförloppet i Michoacán väljer vi att dela upp det i två faser. Initialt motarbetar de självförsvarsgruppen och täcker sitt bräckliga våldsmonopol i regionen genom militär närvaro, för att sedan gå över till att legitimera och inkorporera gruppen. I den text som följer kommer vi att använda oss av centrala händelser för att rekonstruera och analysera de narrativ den mexikanska nationalstaten använder sig av och argumentera för en förändring i deras narrativ.

4.2.1. Motarbete

I ett försök att bryta det dödläge som uppstått mellan kartellen och självförsvarsgruppen på flera håll i Michoacán sanktionerar den nyligen insvurna presidenten Enrique Peña Nieto en ny taktik, nämligen att statens militära trupper ska placeras i 19 av Michoacáns 113 kommuner för att upprätthålla ordningen. Staten har som mål att kunna lugna ner situationen inom en månad, ett mål som experter på området förhåller sig skeptiska till. Även det faktum att taktiken skulle vara något nytt får kritik, då det påminner om den f.d. president Calderóns försök att avveckla den organiserade brottsligheten i Michoacán (Prados, 2013a-05-22).

Här, under konfliktens tidiga stadie, ser vi hur staten väljer en tydlig linje. Man går ut för att konsolidera den federala statens makt inom Michoacán och samtidigt skapa trygghet och säkerhet för människorna på plats. Det är svårt att ta miste på det narrativ den mexikanska staten här driver. I ett tidigare skede, som diskuteras i 4.1.1., gick självförsvarsgruppen ut med att de gripit ett antal lokala poliser som de ansåg gick i den organiserade brottslighetens led. För att kontra den

sortens utveckling där våldsmonopolet blir ifrågasatt och rubbat, i och med en dysfunktionell polisstyrka, väljer nationalstaten att sätta ned foten och stärka sin närvaro med tungt beväpnade militära styrkor på plats. Trots att den sortens taktiker inte visat sig vara särskilt lyckade i Michoacáns historia, i och med f.d. president Calderóns Operation Safe där utfallet istället för ökad säkerhet blev en markant ökning i dödsfall, kan man tänka att nationalstaten känner sig tvingad in i en roll där det enda logiska svaret är upprätthållandet av våldsmonopolet med militär närvaro. Som Weber hade uttryckt sig finns annars risken att hela statens existens och samre med delstaten Michoacán kan komma att bli ifrågasatt om inte det bräckliga våldsmonopolet blir åtgärdat (2015 [1919], s. 136).

Som man kan läsa sig till i avsnitt 4.1.2. fortsätter nationalstaten att agera på ett liknande vis under årets gång. Det är inte exklusivt en hård linje som drivs mot självförsvarsgruppen, utan det finns också en period då aktörerna finner sig i en slags samexistens. Istället för att ta upp de instanserna återigen tittar vi på en större operation som tar plats efter årsskiftet.

Under årets första dagar lanserar den mexikanska staten en operation för att återställa ordningen i tio kommuner runtom Michoacán, som i nuläget kontrolleras av självförsvarsgruppen. I samband med att operationen sätts i rullning går Mexikos inrikesminister Miguel Ángel Osorio Chong ut med ett krav till självförsvarsgruppen; att de lägger ned sina vapen och accepterar att det nu är de federala styrkorna som ska tillhandahålla säkerheten. Ett drygt dussin flygplan och helikoptrar med federala styrkor landar för att kontrollera att inrikesministerns krav uppfylls. Det spekuleras att initiativet kommer som en reaktion på den våldsupptrappning som skett sedan självförsvarsgruppen gick in i Parácuaro (Calderón, 2014a-01-14). Enligt olika källor har under själva avväpnandet av självförsvarsgruppen två (eller fler) medlemmar av gruppen avlidit i vad som tros vara konfrontationer mellan federala soldater och självförsvarsgruppen (Calderón – Chouza, 2014-01-14). Vidare, i samband med en diskussion om självförsvarsgrupperna, insisterar inrikesministern Osorio Chong att man inte kommer tolerera agerande utanför lagen (Calderón, 2014b-01-14).

Återigen visar det sig att nationalstaten Mexiko väljer att ta itu med självförsvarsgruppen genom att ta i med hårdhandskarna. Inte genom öppen krigsföring, utan istället med ett krav om avväpning, vill staten gå in och göra en tydlig markering gentemot självförsvarsgruppen. Nationalstaten vill genom sitt agerande porträttera självförsvarsgruppen som en organisering som står utanför lagen, och i och med det bör de inte ha rätten att inneha eller bruka vapen. Narrativet som nationalstaten väver kring självförsvarsgruppen konstrueras här för att ge sig själva rätten att gå in och ta deras vapen ifrån dem. Ett sådant synsätt på en beväpnad utomstatlig organisation kan verka överflödigt eftersom Michoacán är en delstat

inom Mexiko vilket redan ger staten den befogenhet den behöver för att avväpna självförsvarsgruppen, men vid det tillfälle som staten ingriper har självförsvarsgruppen redan de facto kontroll över en region inom Michoacán. Det i sig gör att nationalstaten behöver konstruera en bild av självförsvarsgruppen som utanför lagen för att legitimera sitt handlande. Som vi kommer se i efterföljande avsnitt är det kanske inte helt okomplicerat att hålla sig till ett sådant narrativ, utan att det kan få oanade konsekvenser.

I det här skedet får nationalstaten, här i form av inrikesminister Osorio Chong, en insikt. Deras legitimitet gentemot folket börjar att rinna ut i sanden desto mer de fortsätter ta en passiv roll i händelseförloppet. Det kan liknas till hur Dahl tänker om legitimitet, att det fungerar ungefär som en tank med vatten (1972, s. 148-149). Så länge staten Mexiko förhåller sig passivt till utvecklingen i Michoacán så sjunker vattennivån i deras legitimitetstank. Om de inte agerar relativt snart kommer de finna att de befinner sig i en situation där folket i Michoacán anser att den federala staten inte har någonting där att göra; deras narrativ för legitimitet är ihålligt.

4.2.2. Legitimering och inkorporering

Efter ett långt år av våld och oroligheter i Michoacán på grund av otaliga konfrontationer mellan självförsvarsgruppen och Los Caballeros Templarios, samt misslyckade försök av nationalstaten att avväpna självförsvarsgruppen, befinner nationalstaten sig i ett politiskt dilemma. Å ena sidan försvarar staten sitt våldsmonopol genom att motarbeta självförsvarsgruppen. Å andra sidan verkar staten ha fått insikt om att motarbetet har orsakat ännu mer våld och lidande, vilket sätter dess legitimitet i gungning. Nationalstatens legitimitet försvagas ju mindre den förmår att hantera våldet i Michoacán och upprätthålla rättsstaten. Att fortsätta att motarbeta självförsvarsgruppen utgör en kostsam och oduglig strategi. Nationalstaten blir med andra ord medveten om legitimitetsförlusten när den inte har varit förmögen att tillhandahålla säkerhet (Quesada 2014-01-16). Uttryckt i dahlianska termer så håller vattennivån i legitimitetstanken på att sjunka, vilket staten faktiskt inser och ändrar därmed strategi.

Det sker här en förändring i nationalstatens narrativ kring självförsvarsgruppen. I det föregående avsnittet argumenterar vi för hur självförsvarsgruppen porträtteras av staten, om än inte som kriminella, som en grupp som agerar utanför lagens gränser. Förändringen i narrativet kan läsas på följande sätt: nationalstaten går från att *kväva* självförsvarsgruppen med lagen till att istället *tänja* på lagen för att inkludera självförsvarsgruppen som en legitim entitet. Mexikos inrikesministern Miguel Ángel Osorio Chong hävdade den 8:e januari 2014 att

regeringen inlett en dialog med självförsvarsgruppen för att se till att de inte längre hamnar utanför lagen (Calderón 2014c-01-08). Det finns alltså en vilja, till skillnad från förr, att förhandla och uppnå en överenskommelse.

En annan intressant detalj är att Mireles, som hade drabbats av en flygplansolycka och förts till Mexico City, inte blev åtalad, vilket Osorio Chong underströk (Ibid.). Detta tyder återigen på förändringen i nationalstatens narrativ. Nationalstaten avser med andra ord att förena den *fredlöse* Mireles och därmed även självförsvarsgruppen med lagen.

För att konkretisera förhandlingarna med självförsvarsgruppen tillsätter regeringen en speciell utredare, Alfredo Castillo. Hans uppdrag är att koordinera och sammanlänka de lokala och federala myndigheterna med avsikt att kunna leverera en lösning på säkerhetskrisen (Quesada 2014-01-16). Som vi utvecklar i avsnitt 4.1.3. är Mireles frånvaro av väsentlig betydelse för självförsvarsgruppens institutionalisering, då nationalstaten lyckas förhandla med Hipólito Mora och Estanislao Beltrán (Papá Pitufó) för att tillslut komma fram till ett avtal som satt igång institutionaliseringsprocessen (Calderón 2014d-01-15).

Som vi ser sker förändringen av narrativet i två steg. I ett första steg tänjer nationalstaten på lagens gränser och därmed legitimerar de självförsvarsgruppen, för att, i ett andra steg, inkorporera självförsvarsgruppen som en del av den statliga institutionen. Med andra ord väljer nationalstaten att betrakta självförsvarsgruppen först som en *lierad aktör* för att sedan *adoptera* dem som ett formellt institutionaliserat organ. Det nämnda politiska dilemma löses då genom att nationalstaten delegerar *legitimt våldsutövande* till självförsvarsgruppen. Staten, sedd som en institution vars legitimitet härstammar från och konstrueras på den legala auktoriteten, är den enda aktör, menar Weber, som har befogenheten att bevilja och inskränka rätten till våldsutövande (2015 [1919], s. 136). Kort sagt, genom att ändra narrativet och till slut få till en institutionalisering blir självförsvarsgruppen en förlängning av nationalstatens våldsmonopol.

4.3. Kartellens narrativ för legitimitet

Här följer vår analys av kartellen i Michoacán, Los Caballeros Templarios, där vi plockar specifika händelser inom vår tidsram för att sedan förklara och argumentera för vilken berättande kraft en sådan händelse bär med sig eller producerar. Först kommer en händelse att presenteras och sammanfattas, och direkt efter följer en analys.

4.3.1. Gradskillnader i legitimitet

Mitt under en pågående belägring av staden La Ruana, där en självförsvarsgrupp ledd av Hipólito Mora nyligen etablerats, så publicerar den lokale ledaren för Los Caballeros Templarios en video på sociala medier (Prados, 2013b-05-19). I videon ser man Dionisio Loya Plancarte, även känd som El Tío (d.v.s. Farbror eller Morbror), klädd i skjorta, snusnäsduk, brun cowboyhatt och ett flertal smycken kring sin hals. El Tío riktar sig till Hipólito Mora och säger att han vill förhandla fram en pakt för fred och hövlighet parterna emellan. Samtidigt stipulerar han överenskommelsen med att om han och Hipólito Mora inte kan komma överens, så kommer de behöva ha en duell till döden (Loya Plancarte, 2013-05-10).

El Tíos val av klädsel samt hur lugnt och sansat han framför sitt meddelande till Hipólito Mora säger oss att videomeddelandet är noggrant planerat. Han verkar här vilja ge ett respektingivande intryck på tittaren och betona tyngden i det han har att säga, där den tänkta mottagaren självklart är Mora själv. Hela framträdandet i videon vill ge ett sken av att här i La Ruana, där statens våldsmonopol är som bortblåst, är det El Tíos lag som gäller. Sedan vill han markera att han inte är någon oresonlig furste, utan han är tvärtom villig att sätta sig ned med Hipólito Mora för att förhandla fram en lösning som kan passa de båda, en lösning för “fred och hövlighet [egen översättning]”, som El Tío uttrycker det (Loya Plancarte, 2013-05-10). Han betonar att bollen nu ligger i Moras hörna, och att Mora har chansen att bestämma om konflikten i La Ruana ska få ett fredligt avslut, alternativt om de ska behöva duellera till döden för att nå en lösning.

Den berättelse som El Tío vill få fram genom sitt meddelande består av flera element. Dels visar hans tal upp tydliga implikationer om att nationalstaten Mexiko inte längre har någonting med La Ruana att göra, att statens legitimitet har tagit slut, och nu är det han som bestämmer (Loya Plancarte 2013-05-10). Så som han talar kring vem som har kontrollen över La Ruana, även om det inte sägs explicit, liknar de gradskillnader i legitimitet som Robert A. Dahl tar upp. Den organisation som El Tío representerar kanske inte är den lämpligaste aktören för att upprätthålla ordningen, i och med organisationens natur. I det fall där nationalstaten är stark och faktiskt legitim institution, faller det sig naturligt att det ansvaret tillfaller staten. Det är statens lott att se till att dess folk har en viss mån av säkerhet och ordning, men vad sker när statens närvaro är bristfällig? Vi anser att El Tío försöker peka på att det är där hans organisation kliver in och tar kommandot. Trots att kartellen har en låg legitimitet gentemot folket är det en högre legitimitet än en aktör som dragit sig ur leken, alltså staten.

4.3.2. Ett nödvändigt ont

I en videointervju från augusti 2013 går en av ledarna av Los Caballeros Templarios ut med ett meddelande riktat till staten, men även till allmänheten. Ledaren framträder i videon med ett gäng maskerade och tungt beväpnade män i bakgrunden. Servando Gómez Martínez, mer känd som La Tuta, säger bland annat att det finns en enkel lösning till det eskalerande våldet i Michoacán. Om staten återigen kan garantera folkets säkerhet skulle de, alltså kartellen, vara villiga att lägga undan sina vapen för att få ett stopp på våldet. La Tuta fortsätter med att alla medlemmar i gruppen är rättfärdiga tempelriddare, som alla följer, eller bör följa, den helgade tempelriddarordens kod. La Tuta avslutar med att de självförsvarsgrupper som finns i Michoacán har kunnat öka sin närvaro i och med deras kontakter till andra konkurrerande karteller, exempelvis Los Zetas, vars ultimata mål är att förintala Los Caballeros Templarios (Gómez Martínez, 2013-08-11).

Här visar sig ett annat element av det narrativ kartellen vill nå ut till folket med, nämligen att kartellen är ett *nödvändigt ont* som inte aktivt vill försvåra situationen för folket i Michoacán, utan snarare beskydda dem mot än mer destruktiva krafter. La Tuta själv visar sig obehäpnad och utan mask, i kontrast till männen bakom honom. Sättet som La Tuta väljer att framträda i videon, uppbackad av vad man kan anta är kamrater ur kartellen, är talande i sig. Han visar tydligt och stolt att kartellen besitter ett våldskapital som de inte räds för att använda sig av, samtidigt som han i samma stund tittar direkt in i kameran för att övertyga tittaren om att han är en sympatisk och förnuftig man.

Ledaren för Los Caballeros Templarios betonar i sitt tal hur dess medlemmar ständigt följer de regler som kommer med att vara en tempelriddare.

“Vi ber om ursäkt om vi påverkar en tredje parts intressen. Det finns saker i vår kod, i våra stadgar, som får göras och saker som inte får göras, och som är straffbara enligt vår kod. Våldigt hårt straffbara. Och straffen går från milda till dödsstraff. Det beror på felet eller vad han gör, eller vad pojken gör som medför en olaglig sak. [...] Vi kan inte röra vårt folk eller det arbetande folket som arbetar och producerar på laglig väg. Vi kan inte röra dem [egen översättning].”
Servando Gómez Martínez, “La Tuta”

Med de orden vill La Tuta förmedla att det finns en tydlig och strikt intern ordning inom organisationen, men även regler och stadgar som dikterar hur en medlem i kartellen bör interagera med folket. Inte heller är det vilka regler som helst som gäller för Los Caballeros Templarios, utan det är regler som hämtar inspiration

direkt ur tempelriddarordens kod, en kod som kristna riddare följt sedan urminnes tider. Om det ligger någon sanning i det La Tuta säger är svårt att utröna, man kan knappast anta att så verkligen är fallet att medlemmarna i kartellen i alla lägen kan legitimera sitt agerande med hjälp av tempelriddarordens kod. Oberoende av om det La Tuta säger är sant eller inte är det en sorts berättelse han vill förmedla till tittaren. Narrativet i sig konstrueras för att etablera kartellen som en legitim aktör i folkets ögon, som härrör sin legitimitet ur en legal auktoritet. Kartellen blir således, med La Tutas logik, en legitim aktör i och med att organisationen lutar sig mot ett system av stadgar som i sig är legitima. Tempelriddarordens kod, alltså den kod som kartellen säger sig följa, legitimerar den organisation som produceras av koden. Konstruktionen av narrativet strävar efter att cementera tanken om att det är kartellen som tillhandahåller säkerhet för lokalbefolkningen, och ingen annan. Los Caballeros Templarios är Michoacáns rättmätiga beskyddare och inte ett gäng kriminella som förpestar livet för folket, som media försöker framställa dem som, menar La Tuta (Gómez Martínez 2013-08-11, min. 01:15). Men, som vi ska se i nästa stycke är det kanske inte den legala auktoriteten som stämmer bäst in på hur kartellen konstruerar sin berättelse för legitimitet, utan snarare att narrativet har mystiska och pseudo-religiösa rötter.

4.3.3. Av Gud given rätt

Vid något tillfälle⁸ under organisationens livstid tas ett manifest fram av kartellen, som innehåller deras version av tempelriddarordens kod. Manifestet består av en numrerad lista med 53 st. regler, som till exempel ”*En Tempelriddare förstår att det finns en Gud, ett liv skapat av Honom, en evig sanning och ett gudomligt syfte att tjäna Gud och din Näste* [egen översättning]” (Los Caballeros Templarios, s. 4). Varvat med reglerna, som kan handla om allt från en tempelriddares spiritualitet till hur han bör uppföra sig gentemot fattigt folk, är manifestet fyllt av bilder på fullt utrustade tempelriddare från medeltiden samt inspirerande citat. I dokumentets avslutande del finns den ed som nya medlemmar i orden måste svära för att bli fullvärdiga ordensmedlemmar, och därefter följa under resten av sina liv (Los Caballeros Templarios).

Det faktiska innehållet av manifestet, om än intressant läsning, utgör inte det som vi här kommer att diskutera. Istället diskuteras vilka bakomliggande tankar och

⁸ Det är oklart när exakt manifestet publiceras. Tidpunkten är svårbestämd på grund av att dokumentet är skapt för att verka tidlöst, och det refereras aldrig till någon specifik händelse vilket hade varit behjälpligt för att kunna göra en ungefärlig tidsbestämning. Att manifestet existerar inom vår tidsram är emellertid en slutsats vi drar, eftersom bland annat La Tuta talar om dokumentet i sin intervju (Gómez Martínez, 2013-08-11).

intentioner det finns när en organisation som Los Caballeros Templarios väljer att skriva och publicera en sådan text. Det som kartellen försöker göra är att knyta sin organisation till den medeltida katolska ordern, som i viss mån finns även idag men nu snarare som en order med fokus på nykterhet. Kartellen vill gärna likna sig vid hur tempelriddarorden under korstågen stod för de katolska idealen och, med uppdrag från Gud, stred mot kyrkans fiender. Valet att ge sig ut för att vara riddare i Guds namn finner vi är ett tydligt tecken på att kartellen försöker åberopa det Weber kallar för traditionell auktoritet (2015 [1919], s. 137). Narrativet som kartellen försöker föra fram genom valet av namn och genom att ge ut ett manifest är att organisationen är en förlängning av medeltidens tempelriddarorden, och därmed att de kan spåra sin legitimitet i och med att de regerar med av Gud given rätt, likt hur originalet fungerade när de var aktiva. Med andra ord rättfärdigar Los Caballeros Templarios sina handlingar genom ett narrativ baserat på dikotomin om *det goda och det onda*, där det goda är det gudomliga, det vi människor inte kan bestämma över. Los Caballeros Templarios blir då medlet, om än grymt och smärtsamt, för att uppnå och upprätthålla det högre goda.

Den 26:e oktober 2013 sker en våldsamt konfrontation mellan självförsvarsgruppen och kartellen på det stora torget i Apatzingán, en händelse som beskrivs mer i detalj under avsnitt 4.1.2., s. 17.

Kartellen visar här att de fortsätter på den väg de redan valt att gå. Självförsvarsgruppen har inte visat något tecken på att sluta motarbeta organisationens mål om kontroll över byarna i Michoacán, och därmed är viljan att hitta en alternativ lösning från kartellens sida minimal. Det som kan sägas här är att till skillnad från nationalstaten Mexiko samt självförsvarsgruppen visar Los Caballeros Templarios att de narrativ de använder sig av inte genomgår någon större förändring under händelseförloppet, utan förblir desamma som under konfliktens första månader.

5. Slutsatser

Genom att följa och analysera händelseförloppet samt de uttalanden, skrifter, handlingar och videoklipp som de tre aktörerna har producerat kan vi konstatera att både Autodefensas Unidas de Michoacán, Los Caballeros Templarios och den mexikanska nationalstaten har varit parter i ett krig för legitimitet. Som vi argumenterar i introduktionen av denna uppsats så har vissa rurala delar av Mexiko hamnat i ett läge som närmast skulle kunna jämföras med Hobbes naturtillstånd. I ett sådant tillstånd är det lätt att betrakta säkerhet som en knapp resurs som ger aktörerna starka skäl att med vapen och våld försvara sin rätt att tillhandahålla den. Samhället, genom självförsvarsgruppen, åberopar sin rätt att skydda sig självt. Nationalstaten bygger på det weberianska våldsmonopolet. Narkotikakartellen, i jakten på makt och kontroll över området, försöker framstå som ett nödvändigt ont. Det är just dessa stridande viljor och behov som ger upphov till uppsatsens frågeställning: *I ett scenario där nationalstaten inte förmår leva upp till sin del av samhällskontraktet, hur agerar aktörer i syfte att åstadkomma legitimitet hos folket?*

En annan intressant fråga att ställa sig är: *Vad har vi lärt oss av att analysera aktörernas narrativ?* Detta avslutande kapitel ägnar vi åt att kort och koncist sammanfatta de slutsatser vi dragit under arbetets gång.

Det bör nämnas att en lärdom man kan dra från detta arbete är att Webers modell inte håller hela vägen. Den situation som Weber relaterar sin teori till är väletablerade stater och inte, som i det här fallet, mindre aktörer inom en stat. Teorin blir därav som mest träffsäker när man tittar på nationalstaten Mexiko. Webers teori om legitimitet faller dock i fråga om samhällsaktörer.

Självförsvarsgruppen har säkerhet och ett Michoacán fritt från organiserad brottslighet som självändamål. Ambitionen för Mireles och hans anhängare är inte att regera, varken över Michoacán eller Mexiko. De spår man ser av karismatisk auktoritet i agerandet av och uppmärksamheten runt Mireles är intressant och relevant för diskussionen, men fungerar främst som en intern legitimering av Mireles som ledare för självförsvarsgruppen, och inte för att skapa ett narrativ om Mireles som regent över Michoacán.

Vidare visar uppsatsen att kartellens försök att åberopa traditionell auktoritet för att legitimera sig själva varit relativt misslyckade. De lyckas aldrig tämja självförsvarsgruppens framfart i regionen, utan får ständigt ge upp land och dra sig undan. Att de enligt Weber skulle haft en reell chans till legitimitet genom den av Gud givna rätt de säger sig ha, visar sig här inte kunna förverkligas i praktiken. Om detta emellertid skulle vara en kritik eller en brist i Webers tankar och teorier är inte helt enkelt att fastslå. Som tidigare nämnt är de objekt som Weber grundat sina

tankar på väletablerade stater med ett redan tydligt grepp om makten. Dock kan man utifrån den här uppsatsen konstatera att när Weber appliceras i fallet Michoacán så kan inte teorin fullt ut förklara händelseförloppet, även om fler empiriska studier behövs för att göra resultatet generaliserbart till likartade situationer.

Skiljelinjen mellan hur nationalstaten och självförsvarsgruppen använder sig av narrativ kontra hur kartellen går tillväga är att kartellen påvisar att de inte besitter förmåga att förändra det narrativ de använder sig av trots uppenbara brister. Med andra ord går kartellen genom en rad motgångar där de förlorar både mark och folkets stöd till självförsvarsgruppen, men det till trots sker ingen förändring i de narrativ för legitimitet de använder sig av. Om det beror på en ovilja att transformera organisationens berättelse utåt eller rentutav en omöjlighet att framställa sig själva som något annat än just tempelriddare går inte att utröna. Kanske är det så att den organiserade brottsligheten i Michoacán är just organiserad brottslighet, och inte den typen av organisation som utan vidare kan lägga om sin linje. Med detta sagt kan man dra slutsatsen att Los Caballeros Templarios – och brottsliga organisationer i allmänhet – inte har ambitionen att generera välfärd för samhället i stort. Motivet att formulera ett narrativ för att vinna legitimitet hos folket kommer snarare från viljan att fortsätta existera som parallellsamhälle.

Avslutningsvis ser vi att nationalstaten inkorporerar självförsvarsgruppen som ett organ i den formella polisstyrkan medan kartellen även vid vår tidsrams slut fortsätter att leva kvar i samma anda som tidigare. Ett sådant slut på konflikten upplevs som föga förvånande, då självförsvarsgruppens mål aldrig var att omkullkasta staten och regera på egen hand. En slutsats som kan dras är att de narrativ för legitimitet som aktörerna använt sig av har varit avgörande för utfallet. Utan kontroll över den allmänt accepterade berättelsen om Michoacán och vem dess rättmätige regent bör vara hade försöken varit utan vikt. Så vems narrativ för legitimitet gick vinnande ur striden? Svaret är tvådelat. Å ena sidan har nu självförsvarsgruppen lagen på sin sida när de utför den uppgift som låg till grund för självförsvarets organiserande, dock på bekostnad av att ansluta sig till den institution som i många medborgares ögon var och är oförmögen att beskydda dem. Å andra sidan lyckas staten med en kreativ lösning behålla ett intakt våldsmonopol i den säkerhetsmässigt volatila delstaten Michoacán.

6. Källförteckning

Álvarez, Benjamín, 2017. "Michoacán, cuarto lugar en ejecuciones por el crimen organizado". *Contramuro.com*. Nyhetsartikel. 2017-08-17. [Elektronisk]
<https://www.contramuro.com/michoacan-cuarto-lugar-en-ejecuciones-por-el-crimen-organizado>. Hämtdatum 2019-01-04.

Animal Político, 2014. "Las autodefensas serán institucionales: Conoce los 8 puntos que acordaron con el gobierno". Nyhetsartikel. 2014-01-28. [Elektronisk]
<https://www.animalpolitico.com/2014/01/las-autodefensas-seran-legales-conoce-los-8-puntos-que-acordaron-con-el-gobierno/>. Hämtdatum 2019-01-02.

Bergström, Göran – Kristina Boréus, 2012. "Diskursanalys" i Göran Bergström & Kristina Boréus (red.) *Textens mening och makt*, 3 uppl. Lund: Studentlitteratur, s. 353-415.

Calderón, Verónica, 2014a. "Militares y autodefensas se enfrentan en Michoacán". Nyhetsartikel. *El País*. 2014-01-14. [Elektronisk]
https://elpais.com/internacional/2014/01/14/actualidad/1389665851_546129.html. Hämtdatum 2019-01-04.

Calderón, Verónica, 2014b. "El Gobierno mexicano pide a las autodefensas que vuelvan a sus pueblos". *El País*. Nyhetsartikel. 2014-01-14. [Elektronisk]
https://elpais.com/internacional/2014/01/13/actualidad/1389648565_199772.html. Hämtdatum 2019-01-04.

Calderón, Verónica, 2014c. "El Gobierno mexicano tiende la mano a las autodefensas". *El País*. Nyhetsartikel. 2014-01-08. [Elektronisk]
https://elpais.com/internacional/2014/01/08/actualidad/1389136756_273906.html. Hämtdatum 2019-01-04.

Calderón, Verónica, 2014d. "El Gobierno mexicano busca la conciliación con las autodefensas". *El País*. Nyhetsartikel. 2014-01-15. [Elektronisk]
https://elpais.com/internacional/2014/01/15/actualidad/1389749371_743917.html. Hämtdatum 2019-01-04.

Calderón, Verónica – Paula Chouza, 2014. "La tensión entre soldados y civiles en el suroeste de México se recrudece". *El País*. Nyhetsartikel. 2014-01-14. [Elektronisk]

https://elpais.com/internacional/2014/01/14/actualidad/1389711668_760495.html.
Hämtdatum 2019-01-04.

Chouza, Paula 2013a. "El infierno también está en Michoacán". *El País*.
Nyhetsartikel. 2013-10-28. [Elektronisk]
https://elpais.com/internacional/2013/10/28/actualidad/1382921848_799992.html.
Hämtdatum 2019-01-02.

Chouza, Paula 2013b. "Guardias comunitarias de Michoacán toman un nuevo municipio". *El País*. Nyhetsartikel. 2013-11-17. [Elektronisk]
https://elpais.com/internacional/2013/11/17/actualidad/1384696690_237488.html.
Hämtdatum 2019-01-02.

Chouza, Paula, 2014. "El doctor que dijo basta a los narcos". *El País*. Nyhetsartikel.
2014-02-14. [Elektronisk]
https://elpais.com/internacional/2014/01/13/actualidad/1389569379_337095.html.
Hämtdatum 2018-12-30.

Dahl, Robert A., 1998. *On democracy*. New Haven, Conn.: Yale University Press

Gómez Martínez, Servando, 2013-08-11. "'La Tuta' líder de Los Caballeros Templarios entrevista en la sierra michoacana" i YouTube-kanalen *Grillonautas2*,
https://www.youtube.com/watch?v=adz_IDG0fKw hämtat 2018-12-18

Hsin-Wen, Lee, 2017. "A New Societal Self-Defense Theory of Punishment—The *Rights-Protection Theory*", *Filosofía*, 2018, nr 46, s. 337-353.

Koschut, Simon, 2017. "Introduction to Discourse and Emotions in International Relations" i Simon Koschut *Discourse and Emotions in International Relations*, *International Studies Review*, 2017, nr 19, s. 481-508.

La Jornada, 2013. "Michoacán: jefe de policía y cinco agentes retenidos".
Nyhetsartikel. 2013-03-06. [Elektronisk]
<https://www.jornada.com.mx/2013/03/06/estados/044n1est>. Hämtdatum 2019-01-05.

Los Caballeros Templarios. Código de Los Caballeros Templarios de Michoacán.
<http://www.tribalanalysiscenter.com/PDF-TAC/Codigo%20De%20Los%20Caballeros%20Templarios%20De%20Michoacan> hämtat 2018-12-19

Loya Plancarte, Dionisio, 2013-05-10. “Dionisio Loya Plancarte "El Tío"; Tregua a lider de Policías Comunitarias ó duelo a muerte” i YouTube-kanalen *Grillonautas2*, <https://www.youtube.com/watch?v=iSYEyhVZVkg> hämtat 2018-12-18, från 0:00 till 1:52

Martínez Elorriaga, Ernesto, 2013a. “Liberan a militares detenidos en Michoacán”. *La Jornada*. Nyhetsartikel. 2013-05-23. [Elektronisk] <https://www.jornada.com.mx/2013/05/23/politica/007n1pol#>. Hämtdatum 2019-01-02.

Martínez Elorriaga, Ernesto, 2013b. “Niega Jesús Reyna vínculos con el *narco*; lo acusa jefe de autodefensas”. *La Jornada*. Nyhetsartikel. 2013-07-31. [Elektronisk] <https://www.jornada.com.mx/2013/07/31/politica/011n1pol#>. Hämtdatum 2019-01-02.

Martínez Elorriaga, Ernesto, 2013c. “Avanzan grupos de autodefensa; buscan llegar a cuatro municipios de Michoacán”. *La Jornada*. Nyhetsartikel. 2013-12-20. [Elektronisk] <https://www.jornada.com.mx/2013/12/20/politica/014n1pol>. Hämtdatum 2019-01-02.

Marínez Elorriaga, Ernesto, 2014. “Enfrentamiento de autodefensas y *templarios*; mueren 2 delincuentes”. *La Jornada*. Nyhetsartikel. 2014-01-06. [Elektronisk] <https://www.jornada.com.mx/2014/01/06/politica/005n1pol>. Hämtdatum 2019-01-02.

Merino, Mauricio – Jaime Hernández Colorado, 2013. “La Policía Comunitaria: Self-Defense Groups in Mexico”, *Georgetown Journal of International Affairs*, vol. 14, nr. 2, s. 147-155.

Nateras González, Martha Elisa, 2017. “Las autodefensas en Michoacán, México: rescate de la ciudadanía ante la violencia?”, *Opinión Jurídica*, vol. 17, nr 33, s. 149-171.

Prados, Luis, 2013a. “El Estado de Michoacán pone a prueba la estrategia de seguridad de Peña Nieto”. *El País*. Nyhetsartikel. 2013-05-22. [Elektronisk] https://elpais.com/internacional/2013/05/22/actualidad/1369186367_137705.html. Hämtdatum 2019-01-04.

Prados, Luis, 2013b. “Guerra de pobres en Tierra Caliente”. *El País*. Nyhetsartikel. 2013-05-19. [Elektronisk]

https://elpais.com/internacional/2013/05/17/actualidad/1368803442_373296.html.
Hämtdatum 2019-01-04.

Quesada, Luis Diego, 2014. "Peña Nieto encarga a un hombre de su confianza la pacificación de Michoacán". *El País*. Nyhetsartikel. 2014-01-16. [Elektronisk]
https://elpais.com/internacional/2014/01/16/actualidad/1389828954_622569.html.
Hämtdatum 2019-01-04.

Solomon, Ty, 2017. "Rethinking Productive Power through Emotion" i Simon Koschut *Discourse and Emotions in International Relations*, *International Studies Review*, 2017, nr 19, s. 481-508.

UCDP 1 = Uppsala Conflict Data Program, Los Zetas. [Elektronisk] Tillgänglig:
<http://ucdp.uu.se/#/actor/1088>. Hämtdatum 2019-01-04.

UCDP 2 = Uppsala Conflict Data Program, Gulf Cartel. [Elektronisk] Tillgänglig:
<http://ucdp.uu.se/#/actor/782>. Hämtdatum 2019-01-04.

UCDP 3 = Uppsala Conflict Data Program, Autodefensas Unidas de Michoacán.
[Elektronisk] Tillgänglig: <http://ucdp.uu.se/#/actor/4475>. Hämtdatum 2019-01-04.

Reus-Smit, Christian, 2013. "Constructivism" i Scott Burchill & Andrew Linklater (red.) *Theories of International Relations*, 5 uppl. New York, NY: Palgrave Macmillan, s. 217-240.

Vite Pérez, Miguel Ángel, 2018. "Mexico: The Binary Narrative of the Performance of Self-Defense Groups in Tierra Caliente Michoacán", *SAGE Open*, vol. 11, nr. 4, s. 1-11

Weber, Max, 2015 [1919]. "Politics as a Vocation" i *Weber's Rationalism and Modern Society* av Waters, Tony – Dagmar Waters (red.) (öv.). Basingstoke: Palgrave Macmillan, s. 128-198